

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Ejusdem praeceptum de paganis ad Christianitatem invitandis, & de
institutione episcopatus Hammaburgensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

Præceptum de paganis ad Christianitatem invitandis,
& de institutione episcopatus Hammaburgensis.

IN nomine Domini Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi. Hludouicus divina propitiante clementia Imperator Augustus. Si specialibus cujusque fidelium nostrorum necessitatibus perspectis subueniendum esse imperialis auctoritas monstrat, quanto magis ad debitam generalitatis providentiam æquum dignumque pertinet ut Ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ, quam Christus suo pretioso sanguine redemit, eamque nobis regendam tuendamque commisit, piam ac sollicitam in cunctis oportet gerere curam, & ut in ejus provectu vel exaltatione congruam exhibeamus diligentiam, novis ad ejus necessitatem vel utilitatem atque dignitatem pertinentibus rebus nova immo necessaria & utilia provideamus constituta. Idcirco sanctæ Dei Ecclesiæ filiis presentibus scilicet & futuris certum esse volumus qualiter divina ordinante gratia nostris in diebus, aquilonaribus in partibus, in gentibus videlicet Danorum sive Sueonum, magnum caelestis gratia prædicationis sive acquisitionis patefecit ostium, ita ut multitudo hinc inde ad fidem Christi conversâ mysteria caelestia ecclesiasticæque subsidia desiderabiliter expeteret. Vnde Domino Deo nostro laudes immensas persolventes extollimus, qui nostris temporibus & studiis sanctam Ecclesiam, sponfam videlicet suam, in locis ignotis finit dilatari atque proficere. Quamobrem unâ cum sacerdotibus ceterisque imperij nostri fidelibus hanc Deo dignam cernentes causam valde necessariam atque futuræ Ecclesiæ dignitati proficuum, dignum duximus ut locum aptum nostris in finibus evidentius eligeremus, ubi sedem episcopalem per hoc nostræ auctoritatis præceptum statueremus, unde omnes illæ barbaræ nationes æternæ vitæ pabulum facilius uberiusque capere valerent, & fidentes salutis gratiam præ manibus vel oculis haberent, insuper & magnorum progenitorum nostrorum sacra lucrandi studia nostris in diebus nunquam deficerent. Genitor etenim noster gloriose memoræ Karolus omnem Saxoniam ecclesiasticæ religioni subdidit, jugumque Christi ad usque terminos Danorum atque

Slavorum, corda ferocia ferro perdomans, docuit, ubi inter has utraque gentes, Danorum videlicet sive Winedorum, ultimam Saxonie partem sitam, & diversis periculis, temporalibus videlicet & spiritualibus, interiacentem prospiciens, pontificalem ibidem sedem fieri decrevit trans Albiam. Vnde postquam terram Nordalbingorum laxata captivitate, quam ob multam perfidiam in ipsis Christianitatis initis patratam per septennium passi sunt, ne locus ille à barbaris invaderetur, Ekeberto Comiti restituere præceperat, non jam vicinis Episcopis locum illum committere voluit, sed ne quisquam eorum hanc sibi deinceps parrochiam vindicaret, ex remotis Gallie partibus quandam Episcopum Amalarium nomine direxit, qui primitivam Ecclesiam ibidem consecraret. Sed & eidem Ecclesiæ sacras reliquias ac plura ecclesiastica munera pia largitate specialiter destinare curavit. Postmodum verò captivis optatam ad patriam undique confluentibus, eandem parrochiam cuidam presbytero Heridæ nomine specialiter commendavit, quem universæ Nordalbingorum Ecclesiæ, ne ad ritum relaberentur gentium, vel quia lucrandis adhuc gentibus locus ille videbatur aptissimus, disposuerat consecrari Archiepiscopum, ut ipsi occasione vel auctoritate summa in ipsis terminis gentium sedulitate prædicandi sancta multiplicaretur Ecclesia, dum vicinorum ipsius novitatis Episcoporum multa latitudinis cura non sufficiebat discurrere per omnia. Delegavit etiam eidem Presbytero quandam cellam Hrodnae vocatam, quatinus eidem loco undique periculis circumdato fieret supplementum. Sed quia consecrationem jam dicti viri velox ex hac luce transitus pij genitoris nostri in diebus ejus fieri prohibuit, ego autem, quem divina clementia in sedem regni ejus asceverat, cum in multis regni disponendis negotiis insisterem, hoc quoque prædicti patris mei studium, velut regni in finibus peractum, minus cautè adtenderem, fudentibus quibusdam jam dictam cellam ad Indam monasterium contuli, prædictam verò parrochiam vicinis Episcopis interim

commendavi. Nunc autem tam propter suprascripta ecclesiastica lucra in gentibus demonstrata, quam & propter votum pij genitoris nostri, ne quid ejus studij imperfectum remaneat, statumus, unâ cum consensu ecclesiastico, præfata ultima in regione Saxonica trans Albiam, in loco nuncupato Hammaburg, cum universa Nordalbingorum provincia Ecclesie proprij vigoris constituere sedem, cui & primum præesse atque solemniter consecrari per manus Drogonis Metensis & summæ sanctæ palatinæ dignitatis Præfulis Ansgarium fecimus Archiepiscopum, adstantibus Archiepiscopis Ebbone Remensi, Hetti Treverensi, & Orgaro Mogontiacensi, cum plurimis aliis generali in conventu totius imperij nostri Præfulibus congregatis, assistentibus quoque specialiter & consentientibus atque consecrantibus Helingando sive Willerico Episcopis, à quibus jam dictæ parrochiæ partes à nobis sibi olim commendatas recepimus. Cui videlicet Ansgario, quia præfatis in gentibus hæc nostris in diebus dignissima in convocazione gentium vel redemptione captivorum monstrata sunt lucra, tam nostræ quam sanctæ Romanæ Ecclesie auctoritate hanc Deo dignam in præfatis gentibus commisimus legationem, ac proprij vigoris ascribere decrevimus dignitatem. Et quia casus præteritorum cautos nos facit in futurum, ne quisquam Episcoporum aliquam sibi trans Albiam vel alicubi in prædicta parrochia vindicet potestatem, certo limite circumscriptum esse volumus, videlicet ab Albia flumine deorsum usque ad mare oceanum, & rursus per omnem Slavorum provinciam usque ad mare quod orientale vocant, & per omnes prædictas nationes Septentrionis. Omnes quoque paludes infra sive juxta Albiam positas, cultas & incultas, infra terminos ejusdem parrochiæ ponimus, ut Transalbiani se & sua ab incurfu paganorum, qui sæpe timendus est, securius in his locis occultare queant. Et ut hæc nova constructio periculosis in his locis cepta subsistere valeat, quandam cellam Turholt vocatam tam huic novæ constructioni, quam Archiepiscopi successorumque

suorum in gentibus legationi perenniter servitutam ad nostram nostraque sobolis perpetuam mercedem divinæ offerimus majestati. Homines quoque qui ejusdem cellæ beneficia habere videntur, ab omni expeditione vel militia sive qualibet occupatione absolvimus, ut idem venerabilis Episcopus ad hanc Deo dignam peragendam in provisio temporibus legationem nullum in hoc patiatur impedimentum. Dona verò quæ ex eadem cella nostris partibus dare solebant, & nobis quoque successoribusque nostris similiter dari volumus, his exceptis majus minisve in convocazione paganorum vel redemptione captivorum, sive ejusdem sedis supplemento multimodis periculis circumdata, vel ibidem Deo militantium solatio, ob amorem Dei & beati Sixti confessoris ejus perpetuo delegamus. Res itaque præfate sedis & jam dicti monasterij sub plenissima defensione & immunitatis tuitione volumus ut consistant ac tueantur, ita ut nullus iudex publicus aut alia qualibet potestate publica prædita persona de eorum rebus freda, tributa, mansionaticos, vel paratas, aut teloneum, vel fidejussores tollere, aut homines ipsorum tam litos quam & ingenuos super terram eorum manentes distringere, nec ulla publicas functiones aut redibitiones vel illicitas occasionem requirere vel exigere præsumat. Sed liceat prædicto venerabili Episcopo suisque successoribus ac omni clero sub eorundem regimine constituto quietè in Dei servitio degere & pro nobis proleque nostra atque statu totius imperij divinam misericordiam exorare. Et ut hæc auctoritas sui vigoris perpetuam obtineat firmitatem, manu propria subter eam firmavimus, & anuli nostri impressione signare iussimus.

Signum Hlodeuvici piissimi Imperatoris.
Hirminmarus Notarius ad vicem Theodonis recognovit.

Data Idus Maij anno Christo propitio xxxi. imperij Domni Hlodeuvici piissimi Augusti, Indictione duodecima.

Actum Aquisgran palatio regio in Dei nomine feliciter. Amen.

